

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan, izvenemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. Opraviništvo, na katero naj se blagovoljko pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Politična pisma.

III.

(Dopis družega rodoljuba.)

Več oči, več vidi! Dovolite, če se državi tega vašega pod prvim odstavkom članka „Politična pisma I.“ v sobotnem „Slov. Nar.“ stoječega izreka še pristavim: več glav več misel, in če izjavim onemu sestavku nekako različno mnenje. Lepa je ideja vseslovanstva, lepa je misel, da bi bilo bolje ako se bi bil hercegovinski vstanek začel, ne samo izpodbujen od Srbije ampak kot vseslovansko podvzetje pod vodstvom Rusije. A pač — tako se meni zdi — nij treba mirnim in opazovajočim politikarjem razlagati, da je to ravno le lepa ideja in da nema ta misel danes temelja v splošnem evropskem in v narodno-slovanskem stanju, da bi bila za resno smatrati. Vstanek v Hercegovini je izviral vsakako največ iz domače potrebe, in ne-človeškega tlačenja raje, iz obupanja.

Junaška srca naroda niso mogla čakati na vseslovansko vprašanje in počasni razvitek njegovega napredka. Če je Srbija pospeševala in osrčevala vstanek, kdo jo bo zaradi tega mrzil. Da pa ona svoje cele moči nij takoj vrgla v boj, kaj je tega krivo? Meni se zdi, da največ ona velika sila, ki ima ravno nalog vseslovansko idejo gojiti in reprezentirati.

Poglejmo dogodjaje in videli bomo, da morebiti nij najmenj kriv ravno ruski vpliv in ozir na specifično rusko politiko, da dandenes še turška peta na evropskih tleh stoji. Ko se je meseca julija lanskega leta vstanek začel, pokazala se je v vsej nagosti ničlost turške sile, niti vojakov, niti denarja, niti kredita nij imela. Celi svet, prijatelji kakor dušmanini jugoslovanskega naroda so bili le one misli, ako sedaj udariti Srbija in Črno-

gora, propala bode Turčija kakor gnjila goba. Vse je Srbom na uho trobilo, naredite „fait accompli“, dokler se ne vmešavajo velike sile v orijentalno vprašanje. Le nasproti storjenim činom imajo velike sile respekt!

Vse zastonj, Srbija je slušala ruski uk, ruske oblube in bog ve kaj. Specifičnej ruskej politiki se nij zdelo pripravno, da se v večjem okoli prične boj preko Save in Donave, in Srbija je postala mrtvoudna in zamudila najlepšo priliko. Ako še dostavimo, da sta glavna vzroka te politike le dve osobi nasproti mnenju naroda namreč čar in knez, katera sta vsak svoje osobne interese pred očmi imela, dovolj je dokazano, kak dobiček ima dosedaj jugoslovansko vprašanje, posebno pa srbski narod od svoje pokornosti ruskemu vplivu. To se ne da tajiti, da so srbski individualni interesi jako različni od onih, ki jih Rusija išče po svoji tradicionalni orijentalni politiki.

Denes reči stoje vse drugači, kakor ob času krimske vojne. Denes si je lahko misliti oslobojeno in samostalno Srbstvo, oživljeno carstvo srbsko z vsemi slovanskimi deželami Turčije, ne da bi moralo rešeno biti vprašanje Carigrada in Dardanel v ruskem smislu. In to bi se bilo uže obistinilo, ko bi bila Srbija kmalu v začetku vstanka udarila in se ne bi bila združila z rusko veliko politiko.

Od kraja je imela Rusija način, oddaljena ostati balkanskim zamotam, in le skrivej pospešavati jugoslovanske in svoje interese, kakor je dobro rekel Kuranda v deligacijah: „Russland versuchte sich in die orientalische Frage heranzuschleichen.“ Da bi bila pri tem ostala, bi bilo morebiti bolje. Od krimske vojne leta 1855. sem se ve, da vzbuja rusko načelstvo v orijentalnem vprašanju protistavljenje vseh družih sil, razen nemške. Ponavlja se to zopet sedaj. Dokler je na videz Andrassy

zvonec nosil, je šlo še precej, ko je Gorčakov vodstvo prevzel, kako je vse planilo v kvisko. Precej se je Anglija na noge postavila in jej ne bo težko zaveznike proti Rusiji dobiti. Oslobojenje uboge raje je v drugo vrsto stopilo, v prvej stoji veliko orijentalno vprašanje.

Kaj so nasledki? Turčija je dobila zopet nove prijatelje, dober svet, denarno in drugo materialno pomoč, ojačuje se vsak dan in težava, prvi namen doseči, rajo-rešiti turškega jarma, in staro srbsko carevino zopet ustanoviti, rastejo vsak dan. I to zavolj zavidljivosti cele Evrope nasproti Rusiji. Kaj če zdaj še ideja vseslovanskega sodelovanja pomeniti, če največja slovanska sila namreč Rusija v vseslovanskem smislu postopati ne more — ne sme, ker ipak denes še nema toliko moči v sebi, da bi se smela zoperstaviti vsem drugim silam. Ruski princip mora biti počasi pa gotovo. Ojačenje, oproščenje Jugoslovancev po njih lastnih močeh mora ona pospeševati, vsaj jej po vseh naravnih zakonih ne odide nikoli dedstvo Turčije. Preostro postopanje pa le zavira, kakor je bilo videti.

Sicer se pa uže denes sme upati, da tudi če je bila provokacija Anglije političen pregrešek in ne, kar je tudi mogoče, fino preračunjeni politični čin; da ne bode v škodo vstanku izpalo, kajti sedaj se le, ko bode Rusija zadržana, bode nevmešavanje ali neintervencija glavni zakon za vse sile nastal in morebiti bode to Srbiji in Črnej gori odvzelo mōro, ki ju sedaj tlači, in bode jima proste roke dalo slovanskim svojim bratom in sebi pomagati, kar se bi bilo ravno tako lahko uže lani zgodilo.

Uže se govori o novem porazumljenji vseh evropskih sil, da se bodo ako šesttedensko premirje od vstahev ne bode sprejeto, ali pa brezvspešno za sklepanje miru ostalo,

Listek.

En dan ženin.

(Smešljivka iz narodnega življenja, spisal J. Ogrinec.)

V.

(Dalje.)

„Ho! hrpne Poskoček, udari s pestjo ob mizo in dé: „H tistemu moram jaz, pa če je tudi notri tam za sv. Višarji! Grem ti pa, naj velja kolikor hoče!“

„O, saj ti ne bo treba tako daleč — in ne stroškov, da bi bili besede vredni!“ pristavi hitro Zapažnik, in postoji iz družega bokala v kozarca.

„No, kje pa, kje? sili Poskoček.

„Pol ure tod tod — pri konjederci! Ona konjederka, zdravi; pa zdaj se je, tudi uže hči malo priučila. Kar tja jo porini, pa boš —“ pri tej besedi Zapažnik zalije zadni zvrhani

kozarec, pohiti proti oknu, pobobna po stekli, kakar bi klical koga in z besedami: „Čaki, čaki! neki prijatelj!“ rine čez duri.

Poskoček čaka in čaka, dolgo čaka, pa nič ne pričaka, ne Zapažnika, niti ne tistega prijatelja, če prav čez dalj časa tudi sam postopi k oknu in celo vénkaj pogledat, kje vendar da se Zapažnik uže mudi toliko časa in tisti njegov prijatelj? Ali ne duha ne sluha nij po nobenem! Na zadnje sprevidi, da če neče sam in pa zmirom ostati tu pri boku, mora vendar tudi iti, toda šment! — poprej plačati ti še pijačo! In pri tem sitnem opravilu mu na jedenkrat pride na misel, da Zapažnikov Šimen je tudi to pot menda opeharil ga, ka-li?

Ko je Poskoček iz krčme zopet na ulici, zdi se mu pri vsej tej golufiji to še najbolje, da je vzlasti utekli tovariš poispraznil bokala ter takó njemu, pijače malo vajenemu prihra-

nil lehke noge in jasno glavo, zraven pa dal mu še dobri, če prav nekaj drago kupljeni svet. S tem tedaj hoče se vsaj nekoliko odškodovati.

V zvoniku bije najjstjo uro. Poskoček preračuni: pol ure tja, maža trpi samo za dober posejaj, kakor je Šimen pravil, potem pol ure nazaj, in — o, do dveh se še trikrat lahko povrne, da pojde v kancelijo. Da, kar naviše jo h konjederci; saj uže še kak drugikat zaleze tistega Zapažnika, če ima le jeden groš, je uže žejen za dva — za tuje plačilo!

VI.

Na celem potu do konjederca se Poskočku ne prigodi nič, kar bi bilo zapisane besede vredno. Pred hišo opazi, da je tudi krčma. S prva se skoraj prestraši tega, češ ne spódbi se drugač, da bo zopet piti moral in zapravljati, ali kakor hitro stopi v vežo,

vstasi in Turčija svojej osodi prepustili. Ko bi se bilo to od kraja storilo, bilo bi denes uže vse odločeno, in sicer v jugoslovanskem smislu.

Denes pa uže tudi Srbija in Črna gora ne moreti več, ko bi tudi hoteli odstraniti se vnanjemu, posebno ruskemu vplivu. Kako se jih svet boji, kaže to, da turkofili izjavljajo željo, da naj se Rusija odgovorna stori za oddržavanje teh dveh držav od vojne.

Marsikateremu, kateri je navdušen za kultus vsega, kar pride iz Rusije, ne bodo dopadle moje misli, vendar mi ne bode zameril, če še jedenkrat ponavljamo, da je ruska politika današnja strogo vezana na dva očesa in da jej še veliko manjka, da bi bila slovanško-narodna, ali vseslovanska. Kadar bo to mogoče, onda grem tudi jaz za njo v ogenj brez premisleka.

Stotnik Komelj in Slovenstvo.

[Izv. dop.]

(Konec.)

In kako je sedaj pri naših polkih, ko je tlaklarju v belej suknji odlegnilo. Tri leta služi zdaj, ali vešala so ravno tista, na katera se naš jezik potegava, kakor poprej. Ne vem sicer iz lastne skušnje kako se kaj naš jezik v novejši dobi pri našem polku „Kuhn“ „štima“, ali pri polku štajerskih Slovencev „Hartung“ je ta naš jezik še menj, nego „Aschenbrödl“. Tako gotovo tudi pri „polku Marojčič“. Malo višjih častnikov razume slovenski, in kdor teh malo govori, govori tako, da človeku lasje po konci hodijo. Tolmač je glavna stvar, če se s prostakom občuje. Da se potujčevanje štajerskega Slovenstva hitreje doseže, vzelo se je par nemških okrajev zraven, tako na pr. Nemcev okolo Lipnice itd. Posebna milost to za Slovenca. On se uči nemščine tukaj v ne prav lepem zategovanem narečju teh Nemcev, tedaj še čisto nemški ne. Ah, kako milostiva, kako dobra je Avstrija Slovincem! Kar je tega Nemštva, dobi vse, če je le količkaj sposobnega, zvezde. Ker pa je teh sposobnežev malo, mora se vzeti mej šarže prokleti Sloven, tu je tudi kot tolmač potreben, ker marsikateri prostak novejših časov se dela, kakor da bi nikdar ne bil slišal nemščine, akoravno ljudje pravijo, da jo za silo tolče in drugi res nič ne razume. Ti šarži se ve da morajo nemški znati. Ti tedaj novincem ubijajo razne „reglemente“ v glave in to na poseben način. Bodem nekaj primerov navel, pa ljubi bralec,

daj si poprej kozarec vode prinesiti, slabo ti bode prihajalo. Tri četrtinke je v govoru šarž nemščine, jedna slovensčine. „Zweites Glied naj se decka“ — „Erstes Glied naj se vun zrihta.“ — dosti, hočem ti, dragi bralec-nevojak, prizanašati. Tako se naš jezik maltretira. Ha, kdo bode s slovenščino se ongayil! Mar se je uradnik na slovenskih tleh učil! Kako pride c. k. častnik do tega, si glavo z Janežičem pobeliti. Živimo sicer koncem 19. stoletja, ali v Avstriji in tu še pišemo 1776. — Sloven je jedini v avst. vojski, kojega jezik se meče na smetišče. Poglejte mej magjarske polke, še občnih poveljnih besedij si neče zapomniti Magjar v nemščini in koliko najdete tam častnikov — Nemcev? Za vruga, tudi v suženstvu bele suknje si ne bi Magjar z Nemštvom veliko preglavice delal. Idite mej Hrvate, Poljake, Čehe, ej, kamor hočete, povsod se časti materinščina vojaka, ne pomeša se nemščina toliko mej njo, ne maltretira se tako jezik in narod, ki po odpustnikih in njihovem izpridenem jeziku velikansko škodo trpi. Le Sloven se ve da je izjema. Vsega, vsega na ljubem svetu si da ponižna, krotka ovca — Sloven natrpiti! Kaj je človek? vpraša Göthe in odgovarja: „ein hohler Darm mit Furcht und Hoffnung angefüllt, dass Gott erbarm“, naš Sloven je menda le poln straha. Gosp. drž. pravdnik, ne smem zaradi vas dalje pisati, kakor mi žaljeno srce velevala, moram krotek biti, ali povem vam, dajte na par tednov domoljubno suknjo obleči in pogledajte z domoljubnim očesom mej vojaške razmere v naših polkih, na moje poštenje, rekli boste, da nij mogoče brez „jeze“ pisati.

Človek bi mislil, da bode vsaj pri vojaštvu pravično se z narodnostmi ravnalo, ker korist vojske to zahteva. Kam bi zaoral, če bi kdo to mislil! Mi Slovenci smo v vrsto umirajočih narodov postavljeni in da se nam prej sapa zapre, germanizuje se z vojaško strogostjo z „arestom in železom“. Tisoč mladih ljudi pride vsako leto pri naših polkih v to fabriko potujčevanja in tisoč teh nosi mešanico uže omenjenega jezika domov; hudič bi res bil, če bi prokleti „Windischer“ dolgo moral živ viseti na teh „gavgah“. Ali stojte gosp. rabeljni, ne bo tako hitro šlo, izbujajoči se narodni duh tudi v naših polkih vabi v svate; brambna postava je dobra postava, tudi omikani ljudje pridejo mej vojake in ti tu in tam kaj zanetijo; naši fantje uže iz doma prinesejo nekaj narodne zavesti in mi

iz našega izobraženstva dobivljamo častnike, ki se Slovane čutijo in mi imamo, kar je, velevažno, stotnika Komelja, ki slovenske službene knjige piše in tako maltretaciji našega jezika življenja nit odrezuje. Ta gospod je za Slovenstvo velik dobrotnik. Nevojak bode to težko uvidel, ali vojak, ki je pogledal v življenje naših polkov, bode to hvaležno pripoznal in klobuk potegnil pred tem poštenim vojakom. Ta mož je naš dober genij, ki z „osorno“ roko premišljeno sistemo potujčevanja našega naroda razdira, ki s prestavo službenih knjig „Slovenstvu toliko hasne, kakor malo družih literatov, ker on stavi jez hudej germanizaciji národa po naših vojaci. Čast temu možu! Vi pa, ki kot šarži v naših polkih službujete, ki ste pa nekdanj na šolske klopi sedeli in to morebiti do šeste latinske šole, vi bodite pijonirji Komeljeve ideje mej prostim vojakom! Poslužujte se Komeljevih knjig, govorite čisto slovenščino, verujte mi, naš fant vas bode razumel, delajte čast šolam, v kojih ste si nekdanj um bistrili. Vi ste se misliti naučili in kot misleči ljudje delajte na to, da v naših pozicijah vašemu slov. rodu boljše čase priborite. Govorite mej soboj materinščino, lepo vas prosim, dajte dober izgled, stotnik Komelj vas vodi! Tako napravite Nemcem v našem polku težavno stalo, ti se morajo potem drugod kam prikleniti in vse drugo — pridobi se potem lehkim potom.

S—c.

Jugoslovansko bojišče.

Prav nevesele stvari iz vstanka poroča za denes „Pol. Corr.“, ki piše 13. t. m.: Pred nekaj časom je bilo 500 vstašev v Bosni prisiljenih stopiti na avstrijsko zemljo. Predvčeranjem so skušali zopet čez mejo nazaj uiti blizu Slujina, da bi se zopet boja udeležili. Pol kompanije c. kr. avstrijske vojske je hotela jih vstaviti in je avstrijski komandujoči oficir klical vstašem naj obstoje. Vsled tega je počil od vstašev en strel (morda celo slučajno), ki je zadel jednega vojaka. Oficir je komandiral ogenj in do 30 vstašev je palo, drugi so obstali.

Tragično je tudi, kar se poroča istemu viru o osodi onih 200 bulgarskih vstašev, ki so bili prisilili kapitana avstrijske ladije „Radetzky“, da jih je po Donavi peljal. Premočen oddel turške vojske jih je obkolil in popolnem uničil, izmed 200 se jih je le 10 rešilo, drugi so umrli junaške smrti za domovino.

postane brž ravno nasprotnega mnenja. Zagleda namreč konjederčevo hčer, ki necemu gostu ravno prinaša polič vina. Šmencaj te! Poskočeku se na prvo oko vidi zala in priročna, da bi bokal rad plačal ga, če tudi nič ne pil: le, da bi gledal jo, to konjederčevo hčer! Pa tudi — kar polič ga pokliče, naj se pès obesi za tiste krajcarje!

Ko dekle tedaj postavi pijačo pred njega in hoče oditi, ulovi jo Poskoček za predpasnik in vlekoč jo k sebi urno natoči kozarec ter povzdigovaje ga, pravi:

„Ali bodeš kaj pila?“

Dekle se nekoliko pobrani, potlej pa vendar prime kozarec in k ustim pritakne.

„Bolj pij, bolj!“ sili Poskoček.

„Saj sem, sem!“ odvrča dekle postavljaje kozarec na mizo.

„Koliko? To nij nič! Bolj ga potegni, da boš kaj rudeča!“ prigovarja Poskoček pomoljaje jej kozarec.

Dekle pije še jedenkrat, dolije, pa držeč se na smeh povpraša:

„Kaj nijsem rudeča — dosti?“

„O, dosti, dosti, pa — bodeš še bolj!“

„A potlej bom pa preveč!“ meni dekle.

„O ne! dekle, bolj ko je rudeča, gorša je!“

„Kaj mora biti zala?“ poprijema ga bistra dekle.

„I to se vé, mora, da jo rad ima kateri!“ ugane jej jo tudi Poskoček in pije.

„Saj nij treba, da bi se dekle mogla rada imeti! nagaja mu dekle.

„Kaj pa da ne! Kako bi pa kateri vzel katero, ko bi je poprej rad ne imel?“

„Tisto pa uže, da!“ potrdi mu konjederčevo hči.

„Tisto, tisto!“ Kaj misliš, da jaz kaj družega ongayim? Jaz nikoli nečem nobene, če je ne bom imel rad.“

„Potlej bo pa dobro jej, tistej, katero boš ti vzel.“

Poskoček od radosti skoprni. Nikoli še nij niti videl nobene, da bi mu bila boljše vseč in bi raje jo za ženo, kakor le-to konjederčevo. Kako zala, kako zgovorna, prijazna in jednih in istih mislij z njim samim! Lej, nagovori jo! kaj pak? Ne more mu vnesti, če le tudi nemajo grunta!

„Ali imate pri vas grunt?“ vpraša jo.

„Zakaj bi pa to rad vedel?“ vpraša pak ona.

„Zató“ odgovori Poskoček „ker bi se midva morebiti zmenila še tacega kaj, da bi bilo meni in tebi prav — če ga nemate, grunta!“

Bistroumno dekle hipoma ugane Poskočekovo zvijačo. Iz radovednosti, ali nagajivosti, ali iz resnobe, ali morda iz kake druge ženske muhavosti mu tedaj dobrikavo reče:

„No, to je pa dobro, da ga — nemamo!“

„Zdaj je pa moja!“ misli si veseli Po-

Dunajska nemška Turkinja „N. Fr. Presse,“ ki je pa uže strašno nalagala se, poroča iz Metkovića, da bi bil jeden prvih vodij hercegovinskih Lazar Sočica umrl, a drug vodja, katoliški župnik Mušić od lastnih ljudij ubit. Upamo, da se te Jobove novice ne izpolnijo. A če se tudi, vstanek s temi malimi izgubami kratko in malo nij zdatno oškodovan. V vsakem boji se vaga gori in doli.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 16. junija.

Prašk list prav dobro omenja, da se v notranjem tako, „nič ne godi“ kakor, da bi res pri nas v Cislejtaniji vse v redu bilo, bogato, brez strastnih strank itd. — Tli pa povsod pod pepelom.

Nadvojvoda Albrecht potuje v Brüssel a nazaj grede bode obiskal ruskega carja in nemškega cesarja.

Vnanje države.

Turki svojo „ustavo“ proglašajo, t. j. načrt, ki ga je angleški poslanik Midhat-paši diktiral. Ta črtež obeta, tako mnogo, da je neizvedljivo. Turčija kot država — pravi člen prvi — nema nobene vere, a vse kulte čuva. Vsaka narodnost in vera je svobodna. Narodni zastop je zložen iz svobodno voljenih poslancev. Vsi prebivalci imajo volilno pravico, kateri neko gotovo svoto davka plačajo. Zbornica ima pravico zoper nasilstva sultanova protestirati. Ministri so odgovorni. Vsi prebivalci brez razločka vere so pred postavo jednaki, vsem so višje službe pristopne, porotna sodišča iz ljudstva brez razločka vere in narodnosti se ustanove, tiskovna svoboda se obeta, — veliko se obeta ali živ krst izvzemši morda naše turške prijatelje nemškutarje ne verjame v turške obljube.

V francoske skupščine budgetnej komisiji je bil minister vnanjih zadev vprašan o razmerah v Turčiji in je rekel: Celokupnost osmanske države in poboljšanje denasnjega stanja bila sta jednoglasno od vseh držav sprejeta. Francoska se je tej politiki pridružila. Ako je bilo mogoče, da misli niso bile jedine, s kacími pomočki bi se to doseglo, o stvari samej so bile vlasti jedine vselej. Francoska nij imela inicijative, celo posebno ognjeno se nij udeležila, ker jej delo svojega notranjega popravka glavna stvar ostati mora.

Vse cerkveno-politične novine prinašajo včeraj slavnostne članke **papežu** na slavo, ker je ta dan tridesetletnica, odkar je nastopil na vladanje katoliške cerkve.

skoček, pomenca z dlanjo ob dlan, izprazni na dušek kozarec ter pravi:

„Saj tudi jaz nemam grunta, toda hišo pa imam svojo in pa toliko okoli in okoli nje, da preslabo res ne bo za tisto, katero vzamem“, rekoč curlaje natoči, prime kozarec in zibaje ga pred soboj, si blagragu:

„Lehko, lahko ga bom časi tudi ž njo tako-le!“ rekoč izpije do dna.

„Rada bi poznala jo, tisto, ki bo tako srečna!“ reče na to dekle.

„Ne moreš je še!“

„Kaj res?“

„Res!“

„Kako pa vendar še to? Mlad uže nijsi tako! Si pa uže prav zberljiv!“

„Vsake nečem, to je res. Prav po volji katera pa mi dozda tudi nij še prišla pred oči!“

„Rada bi vedela, kakšna bi morala biti, da bi bila tebi po volji?“

„Kakšna? O, ne bogvé kakšna! Tako-le

Dopisi.

Iz Gorice 14. junija [Izvirni dop.] (Mestne volitve; — deželne volitve; letina; — vojaška eksekucija.) V mestu se sicer Slovenci precej čvrsto gibljemo, ter smo si v malih letih priborili nekaj socijalni pomen, — vendar pa je zaspanost pretekle dobe in še huje so krivice, ki so nas od vseh strani v nezavednost pritiskale, krive, da ne pridemo menda še dolgo do tiste stopinje, na katerej bi morali stati v slovensko-poitalijancem mestu. Letos smo zopet jedenkrat poskusili, malo povzdigniti se pri mestnih volitvah; združili smo se z vladnimi in konservativnimi elementi, da bi potlačili Isončovo pseudoliberalno stranko, ter spravili dva svoja zastopnika v mestni zbor, a izpodletelo nam je, propali smo v vseh razredih in jedino, kar smo dosegli je to, da je bila Isončeva stranka primorana, postaviti najzmernejše izmed mož, katere všteta mej svoje, akopram gotovo vemo, da večinoma nijso. Strah, grozovit strah pred slovenskimi mestnimi očeti, in naj bi bil tudi jeden sam, narekoval jim je imena njihovih kandidatov. Dobro za jedenkrat, da smo toliko dosegli in pa pošteno množico glasov svojim kandidatom. Zrno k zrni . . .

Važnejše bodo deželne volitve, katere se imajo letos ponoviti. Nevarnosti nij sicer nobene druge na naši strani nego, da se ne izbero pravi možje, ampak zopet nekoliko uradnikov, s kojimi posebno Tolminci tako radi oskrbljujejo naš zbor. Res, da so tudi prav sposobni in morda tudi národu dobro hoteti mej njimi; a kaj nam hočejo pomagati — ko nam mnogokrat pri najboljšej volji ne morejo in ne smejo.

Zatorej Tolminci pozor! Naj posebno pri vas sprava pravi sad obrodi, kar tako razumemo, da se duhovenstvo tesno zveže s zdravimi narodnimi elementi ter trden jez postavi nasproti onim uradniškim priliznjencem in mamelukom, kateri so do zdaj še skoro pri vsacih volitvah ljudstvo zapeljavali.

Letina kaže letos na Goriškem skoro povsod prav slabo. Na Vipavskem in na Krasu je burja mnogo škodovala, v hribih pa mraz, zraven pa še toča posbno na Kanalskem v prvej polovici preteklega meseca večino pridelkov pokončala. Zdaj je prišla pa še druga, hujša toča; poslali so po nekaterih okrajih posebno po Kanalskem, Ajdovskem, Goriškem,

iz hiše bolj kake srednje; kjer nekoliko vendar imajo zemljišča, da bi bila vsaj nekaj vajena poljskega dela: kako peso obrati, kako bučo vsaditi, kak plevel izrovati tam mej repo ali kar si uže bodi tacega.“

„O toliko ali toliko zna vendar uže vsaka! Jaz mislim le: kakšna ženska, ženska sama na sebi!“ poudarja dekle.

„I tisto pa — taka, da ne bi bila ne prevelika ne premajhena, da bi bila ravno pripravna, pa malo bela, malo rudeča — nu, da ti najlaže povem, in me ti najlaže zastopiš: prav taka-le le, kakor si ti!“

„Ha, ha, ha!“ nasmehne se dobrovoljno živahna dekle in steče družemu gostu postrée. Poskoček vidé do malega prazno posodo pred soboj tudi potoči, pa poda mimo gredočej rekoč:

„Pa še meni, še en polič!“ Ne zdi se mu škoda več nobenega denarja!

(Dalje prih.)

vojake na eksekucijo ne samo za zaostale — ampak tudi uže za letošnje davke. Ta nova, nezaslišana oštrost je naše uboge posestnike, posebno pa revnejše kmete tako hudo prestrašila in presunila, da vam ne morem, in zaradi drž. pravdnika tudi ne smem poročati, kaj govore in kako sodijo. Slišimo, da si naš blagodušni deželni glavar mnogo prizadeva, da se eksekucija vstavi vsaj toliko časa, dokler ubogo ljudstvo kaj pridela. Hudirja! Zdaj o tem času nema kmet kde vzeti, če neče zaduje živinče ali pa potrebno hišno in kmetijsko opravo prodati. Sicer zares ne vemo, na kakšne postavne določbe naslanja finančna direkcija dekretovano vojaško silo!

Iz št. Jurja na slov. Štajerji 13. jun [Izv. dop.] Včerajšnji tukajšnji semenj bil je mnogo obiskan, blizu 100 ljudij zbiralo se je do 5. ure po polu dne na postaji, da bi se z vlakom 98 in 5 zopet domov odpeljali. Ker se pa na tukajšnje postaji navadno nikdar ne kliče, kateri vlak poprej pride (vlak 98 in 5 prideta hitro jeden za drugim), prigodilo se je, da jeden živinskih kupčevalcev po imeni Matija Binder iz Hohenfurta na češkem doma, ki je do Bruka vožnina plačal, da bi se s poštnim vlakom št. 5 odpeljal, nevedoma v zmešani vlak št. 98, ki prvi v postajo pride, vstopi.

Peljal se je uže 160 korakov daleč, ko zapazi, da se je zgrešil in da pravi poštni vlak naproti pride. Hitro iz zmešanega izskoči, ter tako močno na desno stran na tla pade, da omamljen obleži.

Poštni vlak, ki mu kakor rečeno nasproti pride, ga še nekaj rani. Železniški zdravnik g. dr. „Prossenak“ bil je kmalu pri ranjnemu, našel ga je pri polni pameti govoriti z istimi ljudmi, ki so ga vzdignili in ga nastran odnesli. Zdravnik je tudi takoj spoznal, da je ubožicu nekaj strenih reber in strenih steklenčnih koscev botilje, kojo je v stranščnem žepu imel in poprej iz nje sladko vince pival, obtičalo — v pljučah. Prevožen nij bil — umrl je spokorjen ob 1/2 12. uri po noči in bode v svojo domačijo 15. t. m. odpeljan ter tam počival.

Še mnogo družih nesreč se pri nas na sejmihi zgodi, ker po ozkih, s kramarskimi mizami in mnogobrojnimi ljudmi napolnenih ulicah bodečo živino in ritajoče konje na živinski prostor ženejo; tako se je še zadnjič prigodilo, da je nek vol dva trgovca nabodel in nekaj družih daleč od sebe brcnil. Ali bi se ne dalo prenarediti, da bi po želji cele okolice živinski sejem na travnike spodnjega občinskega trga preselili, kder bi se ne bi nikakve nesreče zgodile, in bi drugi ljudje vsaj na tržnem sejmu brez strahu povoženi ali prebodeni biti, kupovali in prodajali?

Domače stvari.

— (Procesije) v četrtek se je udeležilo mnogo ljudstva v Ljubljani. Zastopana so bila načelnštva vseh javnih državnih, deželnih in mestnih oblasti. Škof g. dr. Pogačar sam je vodil procesijo. Izredno lepo vreme je bilo.

— (Kamniška čitalnica.) Peterica igralk in igralcev „Dramatičnega društva“ napravi v kamniške čitalnici slovensko gledališko predstavo v nedeljo 18. t. m. Predstavljali se boste dve mične igre: „Kdo se zadnji smije“ in „Dva gospoda pa jeden sluga“ druga s petjem. Kapelnik gospod Anton Stöckl bode petje spremljal ter igral pri predstavi na glasoviru. Nadejamo, da se bode mnogo

občinstva zbralo, in želeli bi bilo, da bi se v vaših mestih in trgih, ker bi bilo mogoče, napravljale take predstave, da tudi taki prijatelji vidijo kako napreduje naša dramatika, ki nemajo prilike predstave v deželni gledališčni videti.

— (Ploha) se je ulila na Pohorji in je povodenj hudo razsajala v Hočah, Slivnici, Fraueimu in Polskavi. Tudi v brežkem okraji, zlasti okolo Buč, Virštajna, Gostinc, Verač je neizmerno veliko škodo učinila na goricah, njivah in travnikih.

— (Nesreča.) 5 knapov je v premogovej jami v Zrečah dušljiva sapa zadušila, pri sv. Jurji na južnej železnici pa barantača Pinterja vlak usmrtil.

„Gosp.“

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—